

كلماج قلفل

KALIMAAJI PULFULI

Fulaord

Rolf Theil

Universitet i Oslo
2005

© Rolf Theil, 2005

Versjon: 1. februar 2005

A

a PRO (subj) du

Aadamu S (mannsnamn); < ar. *Aadam*

aan PRO (uavh) du

aawa *aaw-a* V så

aawdi *aaw-di* [NDI] pl **aawdiiji** *aaw-dii-ji* [DI] S frø; jf **aawa**

acca *acc-a* V la; forlate; leggje att, sleppe

alaama *alaama* [KA] pl **alaamaaji** *alaamaa-ji* [DI] S teikn, merke; < ar *al-*

alhamdu lillaahi INT Gud vere lova; < ar.

Alla [O] S Gud; < ar. *Allaah*^u

am PRO (poss) min, mi, mitt, mine

-am PRO (obj) meg

amin *a-min* PRO POSS (1p) vår, vårt, våre

ammaa KONJ men

annda *annd-a* V vite, kjenne

anndita *annd-it-a* V kjenne att; Rev av **annda**

anninoo *ann-in-oo* V vilje, etle seg til, ha til føremål; jf **anniya**

anniya *anniya* [KA] S føremål, vilje, opplegg, prosjekt; < ar

annoora *annoora* [KA] S (litt.) lys; < ar.

aran- ADJ fyrste

asama [NGA'] pl **asamaaji** *asamaa-ji* [DI] / **asaman** [NGA'] pl **asamanji** *asaman-ji* [DI] S himmel; < ar.

asli *as-li* [DI] pl av **asngol**.

asngol *as-ngol* [NGOL] pl **asli** *as-li* [DI] opphav; rase, klan, familie; art, slag; (gram)

nominalklasse. Lånord frå arabisk (^c*asl*); **asli** var opphavleg ei sg-form utan

klassemuffiks, men blei reanalysert som pl-form med uregelrett suffiksvariant **-li** [DI], og

ny sg-form **asngol** [NGOL] blei danna

assalaamu aleekum wa aleekum ussalaamu wa rahmatu llahi wa barkatuhu (ei arabisk helsing som ofte innleier eit eventyr) fred [vere] med dykk og med dykk fred og Guds nåde og velsigninga hans; den arabiske forma er slik: *as-salaam*^u ^c*alaykum wa* ^c*alaykum as-salaam*^u *wa rahmatu-l-laah*ⁱ

B

baabiraawo *baab-iraa-wo* [O] pl **baabiraabe** *baab-iraa-be* [BE] S far; kortform **baaba**

baadooje pl av **waadoore**

baakin ADV om lag

balde *bal-d'e* [DE] S døgn (pl); jf **waaloo**
bana PRE som
banng PRE ved, nær, ved sida av
barka [KA] pl **barkaa** *barkaa-ji* [DI] S velsigning, nåde, glede; *som fyrste ledd i genitivuttrykk: takk vere ...*; < ar. *baraka* velsigning
barkid'a *bark-id'-a* V vere velsigna; jf **barka**
barkid'ina *bark-id'-in-a* V velsigne; Kaus av **barkid'a**
bee PRE med; og
bileeji pl av **wileewo**
Bilha (bibelsk stadnamn) Bilha
bolle pl av **wolde**
boo PRT (etter tema) også
boy ADV veldig (srl etter **jaɓɓaama**)
buhu *buhu* [NDE] / **buhuure** *buhuu-re* [NDE] pl **buhuuje** *buhuu-je* [DE] S sekk; < hausa *bùhù* sekk, veske
bujum ADV (ideo.) plask
bukee *buk-ee* V trenge, ha bruk for; ha lyst på

B

baawo *baawo* PRE bak, etter; cf **baawo** S
baawo *baaw-o* [NGO] pl **baawe** *baaw-e* [DE] S rygg
baditoo *bad-it-oo* V nærme seg (om noko i romet eller om tida); Rev av **badoo**
badoo *bad-oo* V vere nær (i rom eller tid)
banndu *ban-ndu* [NDU] pl **balli** *bal-li* [DI] S kropp
banɗa *ban-t-a* V lyfte, hevje; få (feet) tilbake frå beite
be [BE] PRO (subj/obj) dei
berna *ber(-)n-a* V vere sint; jf **bernde**
bernde *ber-nde* [NDE] pl **berde** *ber-d'e* [DE] S hjarta
besda V auke, leggje til
bid'do *bid-d'o* [O] pl **biɓɓe** [BE] S unge (son, dotter), avkom; **biɓɓe lekki** / **biɓɓe led'd'e** frukt (pl, koll; kortforma **bii**; suffiksform **biy-**; dim. **binngel** *biŋ-ngel* [NGEL] pl
bikkon *bik-kon* [KON]
bii [O] S (kortform) unge (son, dotter), avkom; langform **bid'do**
boomere *boom-e-re* [NDE] pl **boomeeje** *boomee-je* [DE] S barre
borna *bor-n-a* V kle på; Kaus, jf **borta**
bornoo *bor-n-oo* V kle på seg; jf **borna**
borta *bor-t-a* V kle av; Rev, jf **borna**
ortoo *bor-t-oo* V kle av seg; jf **borta**
botel *bot-el* [NGEL] pl **boton** *bot-on* [KON] S kje

ɓula *bul-a* V velle, strøyme, gøyse, sprute
ɓulndu *bul-ndu* [NDU] pl **ɓulli** *bull-i* [DI] S brunn; jf **ɓula**
ɓura *bur-a* V overstige

C

caka PRE midt i, mellom, blant; < hausa
cardi *car-di* [NDI] S sylv; jf **sar-**
ceede *ceed-e* [DE] S pengar, pris; eig. pl av **seerre**
ceelol *ceel-ol* [NGOL] pl **ceeli** *ceel-i* [DI] S strimmel; cf **seela**
cir ADV IDEOF rett; modifierer **daroo**
colli pl av **sonndu**
comri *com-ri* [NDI] S trøyttleik; jf **soma**

D

daada [O] pl **daadaaji** *daadaa-ji* [DI] S (kortform) mor; jf langforma **daadiraawo**
daayoo *daay-oo* V vere langt borte
dabare *daba(-)re* [NDE] / **dabarewol** *dabare-wol* [NGOL] pl **dabareeji** *dabaree-ji* [DI]
 S plan; < ar.
dabba [NGA'] pl **dabbaaji** *dabbaa-ji* [DI] S dyr; < ar.
dad'a *dad-a* V sleppe unna
daliila *daliil(-)a* [KA] pl **daliilaaji** *daliil(-)aa-ji* [DI] S grunn, årsak, motiv; < ar.
dammugal *damm-u-gal* [NGAL] pl **dammude** *damm-u-d'e* [DE] S dør
danya V føde
danygol *dany-gol* [NGOL] S ætt; jf **danya**
darna *dar-n-a* V stille, reise opp, stoppe (tr), setje; Kaus av **daroo**
daroo *dar-oo* V stoppe; i stativ: stå
debbo sjå **rew-**
deerd'iraawo *deerd'-iraa-wo* [O] pl **deerd'iraabe** *deerd'-iraa-be* [BE] S sysken, bror,
 syster; jf kortforma **deerɗu** og suffiksforma **deerd'-**; kan alternativt ha **-ewe-** istf **-ee-**:
dewerd'iraawo, **dewerd'iraabe**, **dewerd'u**, **dewerd'-**
derke- *derke-* ADJ ung
deydey ADV akkurat; < hausa *dàidài* akkurat
deyya *deyy-a* V vere roleg
deyyita *deyy-it-a* V roe seg; teie; Rev av **deyya**
deyyitina *deyy-it-in-a* V roe, trøyse; Kaus av **deyyitoo**
deyyitoo *deyy-it-oo* V vere roleg; jf **deyyita**
I diga PRE frå (lokalt eller temporelt)
II diga *diga* [NGA] S hakke; < hausa < engelsk *digger*

dilla *dill-a* V dra / gå av stad

dimmboo *dimmb-oo* V røre på seg, lee seg

dimngal *dim-ngal* [NGAL] pl **dimle** *dim-le* [DE] S last, kløv (på kløvdyr); jf **rimnda**

diwa *diw-a* V hoppe

dogga *dogg-a* V springe, røre seg raskt (S: menneske, dyr, køyrety); sleppe unna; ha diaré

dokk- sjå **hokk-**

dolee *dol-ee* V svelte, vere svolten

dolo *dol-o* [NGO] S (ikkje pl) svolt; jf **dolee**

doogariijo *doogarii-jo* [O] pl **doogari'en** *doogari-'en* [BE] S livvakt (hos konge.

hovding); < hausa *dògarī* livvakt, væpna eskorte

Dotan (bibelsk stadnamn) Dotan

dow PRE på, over

dunya / dunyaaru *dunya-ru* [NDU] S verda

dura *dur-a* V gjete

duubi *duub-i* [DI] pl av **nduubu**

D

d'abba *d'abb-a* V leite etter, søkje; [metaforisk] prøve

d'abbita *d'abb-it-a* V leite etter igjen, leite etter noko ein har mist; Rev av **d'abba**

d'accere *d'acc-e-re* [NDE] pl **d'acce** *d'acc-e* [DE] S gummi

d'i PRO (subj/obj) [DI] dei

d'i'i DET Proks desse

d'id'ab- / **d'id'aw-** *d'id'-ab-* / *d'id'-aw-* ADJ andre; jf **d'idi**

d'idi *d'id-i* [DE/DI] TAL to; st **d'id-**

d'isdi *d'is-di* [NDI] pl **d'isdiji** *d'is-dii-ji* [DI] S honorar, betaling

d'o ADV her

d'on PRT [i] (lokal) er i/på; [ii] **d'on** + V i konjunktiv uttrykkjer progressiv (jf Grammatikk § 16.3.1.3.1)

d'um [DUM] PRO det

d'um PRO (klassenøytralt) han, ho, det

d'ume [DUM] PRO INTERR kva

d'uud'a *d'uud-a* V vere mange / mykje

E

e PRE med; og

en PRO (subj/obj) (12) vi (inkl.)

F

- faasikaare** *faasikaa-re* [NDE] S hykleri, kjeltringskap, svik, lygn; < ar.
- fahin** ADV igjen
- fajiri** *fajiri* [O] S otte, tidleg morgon; < ar.
- fakat** *fakat* ADV visseleg, visst
- famar-** *fam-ar-* ADJ liten; jf **famɗa**
- famɗa** *fam-d-a* V vere liten; rot **fam-**; jf **famar-**
- fattude** *fatt-u-de* [NDE] pl **pattule** *patt-u-le* [DE] S bydel, kvartér
- feere** PRT ein viss, visse, annan, andre
- fera** *fer-a* V slå (td frukt) med ein stokk for å få til å dette ned
- fewa** *few-a* V, Ijuge, ikkje snakke sant
- fidɗa** *fid-d-a* V riste, børste
- fidɗoo** *fid-d-oo* V riste seg, børste seg
- fiira** *fiir-a* V fly
- fiista** *fiist-a* V knyte opp, løyse opp (knute, allianse, ekteskap)
- fija** *fij-a* V leike
- fijira** *fij-ir-a* V leike med; Instr av **fija**
- fila** *fil-a* V drive handel; jf **piloowo**
- fina** *fin-a* V vakne
- finda** *fin-d-a* / **finra** *fin-r-a* / **firra** *fir-r-a* V vakne [på ein særskild måte]; Instr av **fina**
- Firawna** (bibelsk) farao; hebr *Parə'oh*, ar *Fir^cawn*
- fodde** PRE ifølgje, i samsvar med
- foonda** *foond-a* V måle, mæle
- foondu** *foo-ndu* [NDU] pl **pooli** *pool-i* / *poo-li* [DI] S due; augm. **poola** *pool-a* [NGA"]
pl **poolo** *pool-o* [KO"]; det vanlegaste er å nytte **poola** i sg og **pooli** i pl
- fotta bee** *fott-a bee* V + PRE møte
- fowru** *fow-ru* [NDU] pl **pobbi** *pobb-i* [DI] S hyene
- fudɗa** *fud-a* V gro, vekse
- fudɗa** *fud-d-a* V byrje
- fudɗam** *fud-d-am* [DAM] S byrjing; jf **fudɗa**
- fudna** *fud-n-a* V få til å gro; Kaus av **fudɗa**
- fursina** *fursina* [KA] S fengsel; fengsling (**saare fursina** fengsel); < hausa *fuɾsùná* fange
< eng *prisoner* fange
- fuu** KVANT (sist i nominalfrase) all, alt, alle, heile; syn. til **pat**
- fuufa** *fuuf-a* V blåse

G

gada PRE på den andre sida av

Garwa S Garoua (by i Nord-Kamerun)

gasirgal *gas-ir-gal* [NGAL] pl **gasirdɛ** *gas-ir-dɛ* [DE] S gravereiskap; hakke; jf **was**

gawri *gaw-ri* [NDI] pl **gawriije** *gaw-rii-je* [DE] S hirse

geeloodi pl av **ngeelooba**

gejjo *gejj-o* [O] pl **yejjube** *yejj-u-be* [BE] S person som gløymer lett, distré person; jf **yejjita**

gertogal *gerto-gal* [NGAL] pl **gertoodɛ** *gerto-dɛ* [DE] S høne

gese pl av **ngesa**

Gileat (bibelsk stadnamn) Gilead

go DET (uttrykkjer bestemtheit, jf Grammatikk § 12.1.2)

go'o TAL éin, éi, eitt; jf det bøyelige **woot-**

goonga *goong-a* [KA] pl **goongaaji** *goong-aa-ji* [DI] S sanning

gudiijo *gudii-jo* [O] pl **gudi'en** *gudi-'en* [BE] S smed; syn: **kila** / **kilaajo**

H

haa PRE i, på; SUBJ for at; REL (lokativ) der kor

haaja *haaj-a* V vere avundsjuk på

haajee *haaj-ee* V ha bruk for

haako *haa-ko* [KO'] pl **haakooji** *haa-koo-ji* [DI] S blad, plante; saus

haala [KA] pl **haalaaaji** [DI] S tale, snakk; sak, affære; < ar.

habaru *habaru* [O] pl **habaruuji** *habaru-ji* [DI] S nyheit, forteljing; < ar.

haba *hab-a* V slåss

habba *habb-a* V binde

habbere *habb-e-re* [NDE] pl **kabbe** *kabb-e* [DE] S knippe, bunt; jf **habba**

habda *hab-d-a* V slåss med; Sos av **haba**

haddoo *hadd-oo* V binde / feste rundt seg

hada *had-a* V forby; hindre

hakke *hakke* [O] pl **hakkeji** *hakke-ji* [DI] S (litterært) plikt; gjeld, løn; urett, skade, feil, synd; < ar.

hაკkiila *hაკkiil-a* V vere merksam på; jf **hაკkiilo**

hაკkiilana *hაკkiil-an-a* V vere merksam på (for nokon), halde auge med (for nokon), passe på (for nokon); Ben av **hაკkiila**

hაკkiilo *hაკkiil-o* [NGO] pl **hაკkiilooji** *hაკkiil-oo-ji* [] S merksemd, gaum, varsemd, klokskap, omtanke; < ar.

hakkunde PRE mellom, blant

halfina *half-in-a* V la (nokon) rå over (noko), overlate (nokon) ansvaret for (noko); Kaus av **halfoo**

halfoo *half-oo* V vere ansvarleg for, passe på, vere verje for; < ar. *xalafa* vere etterfylgjar, kome i staden for

halla *hall-a* V vere dårleg (S: ting, menneske); vere vond (S: menneske, dyr); vere stygg

halleende *hall-ee-nde* [NDE] pl **halleendeeji** *hall-ee-ndee-ji* [DE] S vondskap; styggleik, ljotleik; jf **halla**

hannde ADV i dag

hawta *hawt-a* V møtast, sameinast

hebbina *hebb-in-a* V fylle; Kaus av **heewa**

Heburuun (bibelsk stadnamn) Hebron

hefa *heb-a* V få, få tak i; greie, klare

hed'itoo *hed-it-oo* V lytte oppmerksomt, vere merksam; av **hed'oo**

hed'oo *hed-oo* V leggje merke til, høyre etter; vente

heewa *heew-a* V vere full

hiddee ko SUBJ før; mens

hiira *hiir-a* V vere kveld; vere (ein stad) om kvelden

hinere *hin-e-re* [NDE] S nasebor; pl **kine** *kin-e* [DE] S nase

hippa *hipp-a* V snu; jf **hippo**

hippoo *hipp-oo* V snu seg; jf **hippa**

hirs-a *hirs-a* V slakte, drepe ved å skjere over halspulsåra, ofre

hisa *his-a* V sleppe unna, redde seg

hisna *his-n-a* V redde, fresle, få til å sleppe unna; Kaus av **hisa**

hod'a *hod-a* V besøkje, gjeste; jf Rev **hoota**

hokka *hokk-a* (NB: d) V gje

holla *holl-a* V vise

hoo'a = hooya

hooca *hooc-a* V ta; syn: **hooya**

hoore *hoo-re* [NDE] pl **ko'e** *ko'-e* [DE] S hovud

hoorre *hoor-re* (< **hood-re*) [NDE] pl **koode** *kood-e* [DE] S stjerne

hoota *hoo-t-a* V gå heim igjen; Rev av **hod'a**

hooya *hooy-a* V ta; syn: **hooca**

hoy'da V drøyme

hud'o *hud-o* [KO'] pl **hud'ooji** *hud-oo-ji* [DI] S gras

huuca *huuc-a* V gå heim igjen; syn: **hoota**

huuna *huu-n-a* V få til å arbeide, gje arbeid; Kaus av **huuwa**

huunde *huu-nde* [NDE] pl **kuuje** *kuu-je* [DE] S ting, sak, dyr

huunyaare *huunyaare-re* [NDE] pl **kuunyaaje** *kuunyaaje-je* [DE] S skjelpadde

huura *huu-r-a* V arbeide med; Instr av **huuwa**

huuwa *huuw-a* V arbeide

I

Ibraaninkeejo *Ibraan-inkee-jo* [O] pl **Ibraaninko'en** *Ibraan-inko-'en* [BE] S hebrear
ilam *il-am* [DAM] pl **ilamji** *il-am-ji* [DI] S straum; flaum
innde *in-nde* [NDE] pl **inde** *in-d'e* [DE] S namn
Isma'iiluujjo *Isma'iiluu-jo* [O] pl **Isma'iilu'en** *Isma'iilu-'en* [BE] S (bibelsk folkenamn)
 ismaelitt;
Isra'iila (bibelsk personnamn) Israel

J

jaage *jaag-e* [DE] S (litt.) pryd, stas, pynt
jaba *jab-a* V motta, godta
jabbee *jab-bee* V vere velkomen
jabboo *jab-oo* V ynskje velkomen, ta imot (gjester)
jahaangal *jah-aa-ngal* [NGAL] pl **jahaale** *jah-aa-le* [DE] S reise, ferd; karavane (av handelsfolk); jf **yaha**
jaka ADV men
jam S helse, velvære, fred. Srl nytta i helsingar, og oppfører seg ikkje heilt som eit vanleg substantiv; det kan truleg ikkje hadde utfyllingar (**Alla hokke jam** måtte Gud gje deg helse / velvære / fred) og det liknar ofte eit adverb (**a nyallii jam naa?** har du hatt ein fin dag? bokst: Har du vore gjennom dagen med velvære?).
janngo ADV i morgon
jawleeru *jawlee-ru* [NDU] pl **jawleeji** *jawlee-ji* [DI] S inngangshytte; < hausa *zaurè* inngangshytte
jawmiraawo *jawm-iraa-wo* [O] S herre, meister (andsynes ein slave); (med stor forbokstav) Herren (Gud); jf **jawmu**
jawmu *jawm-u* [O] S meister, eigar. Alltid fylgt av ei utfylling, td **jawmu puccu** hesteeigar. Pl blir danna med **-'en** etter utfyllinga: **jawmu puccu'en** hesteeigarar.
 Suffiksform: **jawm-**
jayngol *jay-ngol* [NGOL] pl **jayli** *jay-li* [DI] S lys; jf **yayna**
jemma *jemma* / **jemmaare** *jemmaa-re* [NDE] pl **jemmaaje** *jemmaa-je* [DE] S natt; truleg av **jennng-ma* jf **jennga**
jennga *jennng-a* V vere natt
Jilpa (bibelsk stadnamn) Silpa
jo'ina *jo'-in-a* V setje, plassere
jonta ADV no
joodoo *jood-oo* V setje seg; slå seg ned

joonde *joo-nde* [NDE] pl **joole** *joo-le* [DE] S sitjande stilling; situasjon, stode; stad; opphald; liv; disponibel tid; jf **joofoo**
jowaɓ- *jow-ab-* [NDE] ADJ femte; jf **jowi**
joweefidi *jowe-e-did-i* [DE/DI] TAL sju; < ***jowi e didi** fem og to
joweego *jowe-e-go* [DE/DI] TAL seks; < ***jowi e go'o** fem og ein
jowi *jow-i* [DE/DI] TAL fem; st **jow-**
junngo *juŋ-ngo* [NGO] pl **juud'e** *juu-d'e* [DE] S hand, arm
juuta *juut-a* V vere lang

K

ka [KA] PRO (subj, obj) han, ho, det
kadi PRT (innleier oratorisk spørsmål) verkeleg, utan tvil
kam PRT (etter tema)
kamɓe *kam-be* [BE] PRO UAVH dei
Kanaana (bibelsk stadnamn) Kanaan
kangol *kaŋ-gol* [NGOL] PRO UAVH han, ho, det
kanjum *kany-jum* [DUM] PRO UAVH det
kap ADV (ideofon for **ɲata**; jf Grammatikk § 22.1.1.1)
kaya *ka-ya* [KA] DET (dem dist) den, det
kaye *ka-ye* [KA] PRO INTERR kva for
kebbinee *kebb-in-ee* V-PAIpl av **hebbina**
keenya ADV i går
ki [KI] PRO (subj, obj) han, ho, det; DET denne, dette
kila / **kilaajo** *kilaa-jo* [O] pl **kila'en** *kila-'en* [BE] S smed; syn: **gudiijo**
kilaaru *kilaa-ru* [NDU] S smiing; **suudu kilaaru** smie; jf **kila**
ko [DUM] REL kva, det som
koo PRT / PREFIKS som helst; jf Grammatikken § 12.2.3
koode pl av **hoorre**
koodume *koo-dum-e* [DUM] PRO noko som helst
kord'o *kor-d'o* [O] pl **horɓe** *hor-be* [BE] S kvinneleg slave; jf **maccud'o**
kori PRT (setn init) (uttrykkjer håp) eg håpar
kosngal *kos-ngal* [NGAL] pl **kosd'e** *kos-d'e* [DE] S fot, bein
koyd'ol *koyd'-ol* [NGOL] pl **koyd'i** *koyd'-i* [DI] S draum; jf **hoyd'a**
koyd'oowo *koyd'-oo-wo* [O] pl **hoyd'ooɓe** *hoyd'-oo-be* [BE] PSP-AI drøymar; jf **hoyd'a**
kusel *kus-el* [NGEL] pl **kuselji** *kus-el-ji* [DI] S kjøt
kuud'e pl av **kuugal**
kuugal *kuu-gal* [NGAL] pl **kuud'e** *kuu-d'e* [DE] S arbeid; jf **huuwa**
kuuje pl av **huunde**

L

laamoo *laam-oo* V styre

laamiido *laam-ii-d'o* [O] pl **laamiibe** *laam-ii-be* [BE] S sultan, *lamido*, konge; jf **laamoo**

laamo-d'aa *laam-o-d'aa* V+SUBJPRO (du) av **laamoo**

laara *laar-a* (d) V sjå på

laataano *laat-aan-o* [NGO] pl **laatanooji** *laat-aan-oo-ji* [DI] S hending; pl òg: Fyrste Mosebok (Genesis); jf **laatoo**

Laataanooji *laat-aan-oo-ji* [DI] S Fyrste Mosebok (Genesis); pl av **laataano**

laatitoo *laat-it-oo* V bli (predikativ) igjen; Rev av **laatoo**

laatoo *laat-oo* V bli

laḃa *laḃ-a* V barbere

laḃi *laḃ-i* [KI] pl **laḃe** *laḃ-e* [DE] S kniv; jf **laḃa**

lada *lad-a* V kripe

ladde *lad-de* [NDE] pl **lad'de** *lad-d'e* [DE] S avmark (*bush, brousse*); som utfylling i ein genitivskonstruksjon kan ordet setjast om med 'vill': **huunde ladde** vilt dyr, vill dyr (bokstavleg; avmarkas dyr)

laral *lar-al* [NGAL] pl **lare** *lar-e* [DE] S hud, lêt; bedeteppje; skal (på skjelpadde); [metaforisk] skjold; [metonymisk] soldat med skjold

laska *lask-a* V vere slø / ukvass; vere utan smak (subj: mat)

laskina *lask-in-a* V gjere slø / ukvass; gjere smaklaus (obj: mat); Kaus av **laska**

le PART (setn.final; forsterkar imperativen) då

led'de pl av **lekki** / **leggal**

leggal *leg-gal* [NGAL] pl **led'de** *led-d'e* [DE] S ved

lekki *lek-ki* [KI] pl **led'de** *led-d'e* [DE] tre; medisn

les PRE under, nede

lesdi *les-di* [NDI] pl **les'de** *les-d'e* [DE] S jord, land; jf **les**

lewru *lew-ru* [NDU] pl **lebbi** *lebb-i* [DI] S måne, månad

limce *limc-e* [DE] S klede (plurale tantum; = bokmål *klær*). Sg **limsere** har gått av bruk.

lorna *lor-n-a* V føre tilbake, få til å snu; Kaus av **loroo**

loroo *lor-oo* V vende tilbake, snu (intr); [evfem] døy kort tid etter fødselen

lortoo *lor-t-oo* V kome tilbake (igjen); Rev av **loroo**

M

ma PRT (setn fin; uttr oppmoding) då; jf td **njehen ma** *njeh-en ma* lat oss dra, då

maa PRO POSS din, di, ditt, dine; kortform av **maad'a**

maad'a *maad-a* PRO POSS din, di, ditt, dine; kortform **maa**

maaji *maa-ji* [DI] PRO (poss) deira

maajum *maa-jum* DET (bestemt); kortform: **man**

maaki *maa-ki* [KI] PRO POSS hans, hennar, dess
maako *maa-ko* [O] PRO POSS hans, hennar
Maakongorog (kunstig namn, laga av forteljaren; liknar på ideofonen **koloŋ** (nytta med **yoora** V, og framkallar difor tanken på noko tørt el hardt) «Hardingen»
maare *maa-re* [NDE] PRO (poss) hans, hennar, dess
maaru *maa-ru* [NDU] PRO (poss) hans, hennar, dess
maaya *maay-a* V døy (S: menneske); jf **waata**
maayo *maay-o* [NGO] pl **maaje** *maaj-e* [DE] S elv
mabba *mabb-a* V stengje
mabbe *mab-be* [BE] PRO POSS deira
mabbita *mabb-it-a* V opne; Rev av **mabba**
maccufo *macc-u-d'o* [O] pl **maccube** *macc-u-be* [BE] S mannleg slave; jf **kordfo**
Madiyaniijo *Madiyanii-jo* [O] pl **Madiyani'en** *Madiyani-'en* [BE] S (bibelsk folkenamn) midjanitt, person frå Midjan. Midjanittane var truleg ei arabisk nomadestamme frå Sinai.
mak- sjå **mawna**
malla KONJ eller
man DET (bestemt); kortform av **maajum**
manngu *maŋ-ngu* [NGU] S storleik, stordom, viktigskap; jf **mawna**
maŋ- sjå **mawna**
mara *mar-a* V ha, eige
mardi *mar-di* [NDI] pl **mardiiji** *mar-dii-ji* [DI] S eigedom, rikdom; jf **mara**
maw- sjå **mawna**
mawna *mawn-a* V vere stor; uregelrett Psp-AI: **maŋ-** (med suffiks som byrjar med **ng**) / **mak-** (med suffiks som byrjar med **k**) / **maw-** (med andre suffiks)
mbara *mbar-a* V drepe
mbeela *mbeel-a* [NGA"] pl **mbeelo** [KO"] S hav, stor sjø; aug av **weendu**
mbeewa *mbee-wa* [NGA] pl **be'i** *be'-i* [DI] S geit
mbiimbiitira sjå **wiiwiitira**
mbuubu *mbuub-u* [NGU] pl **buubi** *buub-i* [DI] S fluge
mbuubuutu *mbuubuut-u* [NGU] pl **buubuuti** *buubuut-i* [DI] S blåsebelg (i ei smie)
meed'a *meed-a* V å ha allereie (gjort); følgt av INF
meed'en *meed-en* PRO POSS (12) vår, vårt, våre; kortform **men**
metta *mett-a* V vere smaklaus, dåmlaus; vere lei; vere sorgtyngd; vere sint
mettam-beram *mett-am-ber-am* [DAM] S sinne; sorg, stur, hugtunge; jf **metta**, **berna**
mi PRO (subj) eg
micitoo *micc(-)it-oo* V angre
miin PRO (uavh) eg
min PRO (subj/obj) (1p) vi (ekskl)
Misra *Misra* [NGO / NDI] S Egypt; < ar.
Misraajo *Misraa-jo* [O] pl **Misra'en** *Misra-'en* [BE] S egyptar; jf **Misra**

mo [O] PRO (obj) han, ho; REL som
mod'a *mod-a* V svelgje
mod'oo *mod-oo* V bli svelgd; drukne; jf **mod'a**
mooboo *moob-oo* V samle seg
mooborde *moob-or-de* [NDE] pl **moobord'e** *moob-or-de* [DE] S samlingsstad; jf
mooboo
mood'on *mood-on* PRO POSS dykkar
moy'ya *moyy-a* V ha det bra
moyyere *moyy-e-re* [NDE] S nåde, lukke, velvære; jf **moyya**
mum PRO POSS (klassenøytr) hans, hennar, dess; kortform av **muud'um**
munya *muny-a* V vere tolmodig, vente
muud'um'en *muud-um* PRO POSS (klassenøytr) deira
muud'um *muud-um-'en* PRO POSS (klassenøytr) hans, hennar, dess; jf kortforma **mum**

N

na PRT (setn.final) (V-ii **na** uttrykkjer imperativ)
naa PRT INTERR (setn.final)
naa PRT NEG (negasjon av nominalt ledd) ikkje; redusert form av **wonaa**, V-NAS av **wona**
naa'am INT ja (som svar på tiltale); < Ar.
naange *naa-nge* [NGE] pl **naangeeji** *naa-ngee-ji* [DI] S sol
naasta *naast-a* V gå / kome inn
naastida *naast-id-a* V gå / kome inn i lag med; Sos av **naasta**
naastina *naast-in-a* V ta (dra, putte, leggje, setje o.l.) inn; Kaus av **naasta**
naata = **naasta**
naawa *naaw-a* V gjere vondt (for), vere smertefull (for)
naawna *naaw-n-a* V skade, gjere (nokon) noko vondt, valde (fysisk el psykisk) smerte hos
(nokon); Kaus av **naawa**
nana *nan-a* V høyre; forstå; kjenne, føle (dvs. sansse taktilt); lukte
nanana *nan-an-a* V høyre på (og gjere det som nokon seier), lyde, lystre; Ben av **nana**
nanee PAIpl av **nana**
nannga *nanng-a* V gripe, fange
nayaab- *nay-ab* [NDE] ADJ fjerde; jf **nayi**
nayi *nay-i* [DE/DI] TAL fire
ndaa PRT her er; sjå her; < **ndaar** V-PAI av **ndaara** V (eldre) sjå på, no **laara**
ndammoowa *ndamm-oo-wa* [NGA] pl **ndammooji** *ndamm-oo-ji* [DI] S småfe (sau, geit)
nde [NDE] PRO (subj, obj) han, ho, det
nde [NDE] REL då, når; som
nde'e [NDE] DET (dem proks) denne, dette
nden *nde-n* ADV då, så

nder PRE i

ndi [NDI] DET denne, dette; PRO (subj, obj) han, ho, det; REL som

ndikka *ndikka* PRT MOD (setn fin) (uttrykkjer naudsyn i saman med V i konjunktiv) ; jf

Grammatikk 15.2.2.5

ndiyam *ndiy-am* [DAM] pl **ndiyamji** *ndiy-am-ji* [DI] S vatn

ndokk- sjå **hokk-**

ndottaaku *ndott-aak-u* [NGU] S alderdom, verdigheit; jf **ndottiijo**

ndottiijo *ndott-ii-jo* [O] pl **ndotti'en** *ndott-i-'en* [BE] respektabel mann, mann over 50

ndu [NDU] DET denne, dette; PRO (subj, obj) han, ho, det; REL som

nduubu *nduub-u* [NGU] pl **duubi** *duub-i* [DI] S år

ned'fo *ned'-o* [O] pl **yimbe** *yim-be* [BE] S person, menneske. I pl: 'folk'.

nela *nel-a* V sende (nokon ein stad)

nelda *nel-d-a* V sende (nokon ein stad på ein særskild måte), sende (noko ein stad); Instr av **nela**

ngaal [NGAL] DET PROKS denne, dette

ngal [NGAL] DET denne, dette; PRO (subj/obj) han, ho, det; REL som

ngam PRE, SUB for, for at, for å

ngapaleewol *ngapalee-wol* [NGOL] pl **ngapaleeji** *ngapalee-ji* [DI] S sid kappe

ngarnoo *ngarn-oo* V vere vakker / ven

ngaska *ngas-ka* [KA] pl **gasde** *gas-d'e* [DE] S hol; jf **was**

ngeeloo *ngeeloo-ba* [NGA] pl **geeloodi** *geeloo-di* [DI] S kamel, dromedar

ngeenaari *ngeen-aa-ri* [NDI] S betaling, løn; jf **yeena**

ngesa *nges-a* [KA] pl **gese** *ges-e* [DE] S åker

ngi'i *ngi'-i* pl av **yi'i**

ngol [NGOL] DET denne, dette; PRO (subj/obj) han, ho, det; REL som

ngorgi / **ngorgiijo** *ngorgii-jo* [O] pl **ngorgi'en** *ngorgi-'en* [BE] S kamerat (på same alder eller som blei omskoren same året)

nii ADV slik

njamndi *njam-ndi* [NDI] S metall, jarn

njamu *njam-u* [NGU] S helse; jf **yam-**

njawdi *njaw-di* [NDI] / **njawdiri** *njaw-di-ri* [NDI] pl **jawdi** *jaw-di* [DI] vêr (saubukk), bukk; dim. **jawgel** *jaw-gel* [NGEL] pl **njawkon** *njaw-kon* [KON] lam

njemme = **njehen ma** *njeh-en ma* lat oss dra, då; jf **yaha**

no ADV korleis (srl i indirekte spørsmål); jf **noye**

nokku *nokku* [O] / **nokkuure** *nokkuu-re* [NDE] pl **nokkuuje** *nokkuu-je* [DE] S stad

non ADV slik; jf **no**

nootoo *noot-oo* V svare (på tiltale)

noye *no-ye* ADV korleis (i direkte spørsmål); jf **no**

numa *num-a* V tenkje

numtoo *num-t-oo* V tenkje seg om; Rev av **numa**

nyaama *nyaam-a* V ete

nyaamdu *nyaam-du* [NDU] pl **nyaamduuji** *nyaam-duu-ji* [DI] S mat; jf **nyaama**

nyalaade *nyal-aa-de* [NDE] pl **nyalaade** *nyal-aa-d'e* [DE] S dag (24 timar), døgn

nyald'e pl av **nyannde**

nyalawma *nyal-aw-ma* / **nyalawmaare** *nyal-aw-maa-re* [NDE] pl **nyalawmaaje** *nyal-aw-maa-je* [DE] S dag (i motsetnad til natt)

nyannde *nyan-nde* [NGE] pl **nyald'e** *nyal-d'e* [DE] S dag

nyibba *nyibb-a* V vere mørk; jf **nyibre**

nyibre *nyib-re* [NDE] pl **nyibe** *nyib-e* [DE] S mørker; jf **nyibba**

nyiindere *nyii-nde-re* [NDE] pl **nyiiye** *nyiiy-e* [DE] S tann

Ŋ

ŋata *ŋat-a* V bite

O

o [O] PRO (subj, obj) han, ho

on PRO (subj, obj) de, dykk

ooho INT (stadfester polariteten i spørsmålet) ja (som svar på positivt spørsmål) / nei (som svar på negativt spørsmål)

P

pat KVANT (sist i nominalfrase) all, alt, alle, heile; syn. til **fuu**

piloowo *pil-oo-wo* [O] pl **filooŋe** *fil-oo-ŋe* [BE] PSP handelsmann, kjøpmann; jf **fila**

Potifar (bibelsk mannsnamn) Potifar (hoffmann hjå farao); jf hebr *Pōīfār*, ar *Fūtīfār*

R

ramma *ramm-a* V vere kort

rammina *ramm-in-a* V gjere (noko) kortare, avkorte; Kaus av **ramma**

ramminana *ramm-in-an-a* V gjere (noko) kortare for (nokon); Ben av **rammina**

reeta *reeta* [O] halvpart, helvt

rew- *rew-* ADJ som er av hokjønn, ho-. Forma i O-kl er **debbo** *debb-o*, som kan setjast om med 'kvinne'

riba *rib(-)a* [KA] pl **ribaaji** *rib(-)aa-ji* [DI] S gagn, nytte, vinst, vinning, føremon, inntekt; < ar.

rima *rim-a* V få ungar, bere frukt

rimnda *rim-nd-a* V laste, kløvje (eit kløvdyr); jf **dimngal**

rimrimna *rim-rim-n-a* V få mange ungar, bere mykje frukt (få ungar gjentekne gonger, bere frukt gjentekne gonger); Rep av **rima**
roondoo *roond-oo* V leggje på hovudet sitt; i stativ: bere på hovudet
rufa *ruf-a* V helle ut, spille
Ruuben (bibelsk mannsnamn) Ruben; jf hebr *Rə'ūven*, ar *Ra'ūbayn*
ruuhu *ruuhu* [NGU] pl **ruuhuuji** *ruuhuu-ji* [DI] S ande, ånd
ruuya *ruuy-a* V bli dregen med (av vind eller straum)

S

saa'a *saa'(-)a* [KA] pl **saa'aaaji** *saa'aa-ji* [DI] S hell, lukke
saaloo *saal-oo* V passere, dra forbi, kome framom
saana *saan-a* V helse
saanootira *saan-ootir-a* V helse på kvarandre; Res av **saana**
saare *saa-re* [NDE] pl **calaaaje** *calaa-je* [DE] S heim, hushald, familie (engelsk *compound*, fransk *concession*)
saata *saa-t-a* V vere hard (S: td stein), vere hard (S: menneske som ikkje vil ta imot råd eller som ikkje ottast Gud); vere streng; truleg Rev av **sad'a**
sad'a *sad-a* V vere vanskeleg; vere lite av (vere sjeldfengd / sjeldsynt / sjeldhøyrtd / uvanleg); vere dyr
sakkina *sakkin-a* V kaste; syn: **wuboo**
saloo *sal-oo* V nekte, ikkje vilje, ikkje godta
sappo pl **cappande** *cappan-de* TAL ti
sar- *sar-* ADJ som er av sylv, forsylva
saraakiijo *saraakii-jo* [O] pl **saraaki'en** *saraaki-'en* [BE] S embetsperson, hoffmann; < hausa *sàràkī* hoffmann
sed'da / **seed'a** ADV litt
seed'a sjå **sed'da**
seeka *seek-a* V rive sund
seela *seel-a* V skjere (kjøt, lær) i strimlar
seerre *seer-re* (**seed-re*) [NDE] pl **ceede** *ceed-e* [DE] S kauriskjel; mynt; (i pl) pengar, pris. Eintalsforma er lite brukt.
sembe *sembe* [O] pl **sembeeji** *sembee-ji* [DI] S styrke, kraft
sennda *sennd-a* V dele, skilje
senndindira *sennd-indir-a* V skilje frå kvarandre; Res av **sennda**
senndira *sennd-ir-a* V; Instr av **sennda**
senndoode *sennd-oo-de* [NDE] S kvelv; iflg Noye (1989) *milieu*
sey PRT (setn. init.) (uttr. naudsyn saman med V i konj.; jf Grammatikk § 15.2.2.5)
sigoo *sig-oo* V leggje til sides, ta vare på
Sikem (bibelsk stadnamn) Sikem

silawo *silaa-wo* [NGO] pl **cilaaje** *cilaa-je* [DE] S korg
silminoo *silmin-oo* V helse ved å seie **assalaamu aleekum**; < ar.
sokoliire *sokolii-re* [NDE] pl **cokoliije** *cokolii-je* [DE] S korg
soma *som-a* V vere trøyytt / sliten
sonndu *son-ndu* [NDU] pl **colli** *col-li* [DI] S fugl
sonaa PRE unnateke, bortsett frå
sooda *sood-a* V kjøpe; selje. Skiljet mellom ‘kjøpe’ og ‘selje’ går fram av samanhengen, men det er ein tendens i moderne språkbruk til å nytte **soorra** (Instr av **sooda**) om ‘selje’.
soofa *soof-a* V bli våt / blaut; gjere frå seg
soofna *soof-n-a* V væte, bløyte; Kaus av **soofa**
sook- ADJ tom
soorra *soor-r-a* (< **sood-r-a*) V kjøpe / selje (på ein særskild måte); selje; Instr av **sooda**
sudda *sudd-a* V dekkje
sujida *sujid-a* V bøye seg til jorda (med panna mot jorda); < ar.
sujidana *sujid-an-a* V bøye seg til jorda for; Ben av **sujida**
suka [O] pl **suka'en** *suka-'en* [BE] S ung gut; tenar
suudā *suud-a* V gøyme
suunee *suun-ee* V ha lyst på; misunne
suuno *suun-o* [NGO] S lyst, attrå; jf **suunee**
suuwa *suuw-a* V duppe (noko i vatn el anna væske
swi INT ferdig! fint!

T

taa PRT ikkje (negerer imperativ og konjunktiv)
taala *taal-a* V fortelje
taalol *taal-ol* [NGOL] pl **taali** *taal-i* [DI] S forteljning; jf **taala**
taara *taar-a* V vere (stå, liggje) rundt, kringsetje, omringe
taasa *taas-a* V følgje etter, forfølgje
taasna *taas-n-a* / **taccina** *tacc-in-a* V følgje etter og nå igjen; Kaus av **taasa**
tabita *tab-it-a* V vere stabil, liggje permanent, vere vel etablert, kvile; vere sikker / viss; Rev av **taboo**
taboo *tab-oo* V vere evig / æveleg; stadig / alltid gjere
taga *tag-a* V skape
takra *tak-r-a* V; Instr av **taga**
tappa *tapp-a* V slå, banke
tatabre *tat-ab-re* [NDE] ADJ tredje; st **tatab-**; jf **tati**
tati *tat-i* [DE/DI] TAL tre; rot **tat-**
tawa *taw-a* V finne

tawta *taw-t-a* V finne igjen; Rev av **tawa**
taya *tay-a* V kutte, hogge; bli kutta (i to)
telba *telb-a* rope, skrike
telbana *telb-an-a* V rope mot, skjenne på; Ben av **telba**
tikka *tikk-a* V vere sint
tikkere *tikk-e-re* [NDE] pl **tikke** *tikk-e* [DE] S sinne; jf **tikka**
timma *timm-a* V (intr) slutte, ende
timmina *timm-in-a* V (tr) slutte, avslutte; Kaus av **timma**
tindina *tindin-a* V forklare, skildre
to SUBJ når; viss, dersom
tokkere *tokk-e-re* [NDE] pl **tokke** *tokk-e* [DE] S flokk (av ville eller tamme dyr); jf
tokkoo
tokkoo *tokk-oo* V fylgje; halde fram
ton *to-n* ADV der
too INT godt! vel! greitt!; PRT (signaliserer overgang til eit nytt emne eller ein ny fase i ei
forteljing; større overgang enn **yoo**)
toye *to-ye* ADV INTERR kvar

U

useni INT ver så snill
uura *uur-a* V lukte godt, vere parfymert
uurdi *uur-di* [NDI] pl **uurle** *uur-le* [DE] S parfyme; jf **uura**

W

wa'a *wa'-a* (b) V vere (slik eller slik); jf Instr **waara**
I waada *waad-a* (b) V baktale, snakke vondt om
II waada *waad-d-a* (b / g) V gjere med, gjere saman med; Instr el Sos av **wafā**
waadiwol *waadi-wol* [NGOL] pl **waadiiji** *waadi-ji* [DI] S (litterært) dal
waadoore *waad-oo-re* [NDE] pl **baadooje** *baad-oo-je* [DE] S baktale, baktaling; jf
waada
waalodoo *waal-od-oo* (b) V liggje med; Sos av **waaloo**
waaloo *waal-oo* (b) (V leggje seg; overnatte
waanca *waanc-a* (g) V gå (omkring), spasere
waara *waa-r-a* V vere (slik eller slik); Instr av **wa'a**
waata *waat-a* (b) V døy (S: dyr, plante); [metaforisk] vere utbrukt / oppbrukt / slutt (S:
ting, sak, affære); jf **maaya**
waawa *waaw-a* (b) V kunne, vere i stand til
wadda *wad(-)d-a* (g) V bringe, kome med, hente; truleg Instr av **wara**

- waddana** *wadd-an-a* (g) V bringe til (nokon); Ben av **wadda**
- wadfa** *wad-f-a* (b / g) V gjere; lage; setje; skje
- wad'ana** *wad-an-a* (b / g) V lage for/til; Ben av **wad'a**
- wakkati** *wakkati* [O] pl **wakkatiiji** *wakkatii-ji* [DI] S tid; < ar. *waqt* tid
- walaa** *wal-aa* (g) V-NAS av **wooda**
- wallina** *wall-in-a* (b) V leggje
- wanga** /waŋ.ga/ *wang-a* (b) V kome til synes
- wanya** *wany-a* (g) V hate
- wara** *war-a* (g) V kome
- warta** *war-t-a* (g) V kome tilbake; Rev av **wara**
- wasa** *was-a* (g) V grave; jf **gasirgal**
- weendu** *wee-ndu* [NDU] pl **beeli** *beel-i* [DI] aug **mbeela** *mbeel-a* [NGA"] pl **mbeelo** [KO"] S innsjø
- weeta** *weet-a* (b) V vere el. bli morgon; vere (ein stad) om morgonen
- wela** *wel-a* (b) V vere skarp (om kniv, sverd o.l.); vere god (på smak), vere velsmakande
- welna** *wel-n-a* (b) V gjere skarp; gjere velsmakande; Kaus av **wela**
- welnana** *wel-n-an-a* (b) V gjere (noko) skarpt for (nokon); gjere (noko) velsmakande for (nokon); Ben av **welna**
- wi'a** *wi'-a* V seie
- wiiwiitira** *wii-wii-tir-a* V seie til kvarandre; mest i pl: **mbiimbiitira** *mbii-mbii-tir-a*; Res av **wi'a**
- wileewo** *wilee-wo* [NGO] pl **bileeji** *bilee-ji* [DI] S veng
- wodf-** (g) DET ein, ei, eit; ein annan, ei anna, eit anna
- wodfee-** (b) ADJ raud; lys (om hudfarge)
- wolde** *wol-de* [NDE] pl **bolle** *boll-e* [DE] S ord; jf **wolwa**
- wolwa** *wol-w-a* (b) V snakke; jf **wolde**
- wolwana** *wol-w-an-a* (b) snakke til; Ben av **wolwa**
- wona** *won-a* (g) V vere (berre i relativ form)
- wonda** *won-d-a* (g) V vere med; Sos av **wona**
- wooda** *wood-a* (g) V finnast; ha
- wood'a** *wood-a* (g) V vere god, vere vakker
- wooja** *wooj-a* (b) V bli raud; jf **wodfee-**
- wooka** *wook-a* (g) V skrike (S: menneske; ikkje med ord; srl for å rope om hjelp)
- woore** *woo-re* [NDE] T éin; st > **woot-**
- woot-** (føre vokal) og **woo-** (føre r) (g) T éin, éi, eitt
- wor-** *wor-* (g) ADJ som er av hankjønn, han-; forma i O-kl er uregelrett: **gorko** *gor-ko* og kan setjast om med 'mann'
- woya** *woy-a* (b) V gråte; sørgje over
- wuboo** *wub-oo* (g) kaste; syn: **sakkina**
- wurtina** *wurt-in-a* (g) V ta ut or, få til å gå/kome ut or; Kaus av **wurtoo**

wurtoo *wurt-oo* (g) V gå/kome ut

wuura *wuur-a* (g) V leve

Y

yaake [NDE] S (berre sg) tidsrom, periode; augneblink; SUBJ mens, når, då

yaara *yaa-r-a* V føre med seg, ta med seg; bere; Instr av **yaha**

yaasi *yaasi* PRE utanfor

yaha *yah-a* V gå; (heiter **yeh-** når h-en er følgd av ein fremre vokal)

Yahuuda (bibelsk mannsnamn) Juda

Yakubu (bibelsk mannsnamn) Jakob

yam PRO (obj) meg

yam- ADJ frisk, ved god helse

yawwaa INT (vanleg svar på ei helsing); < hausa

yayna *yayn-a* V lyse

yaynana *yayn-an-a* V lyse for; Ben av **yayna**

yecca *yecc-a* V fortelje

yeena *yeen-a* V betale løn

yeeso *yees-o* [NGO] pl **geese** *gees-e* [DE] S ansikt

yeeso PRO framfor, føre; < **yeeso** S

yeh- sjå **yaha**

yejjita *yejj-it-a* V gløyme; jf **gejjo**

yerdoo *yerd-oo* V vere velviljug mot, godta; < hausa *yàrda* vere samd, samtykkje, godta

yi'a *yi'-a* V sjå

yid'a *yid-a* V vilje, ønskje, like, elske

yiiloo *yiil-oo* V svive; gå omkring

yiite *yiit-e* [NGE] pl **giiteeli** *giit-ee-li* [DI] / **giiteele** *giit-ee-le* [DE] / **yiiteeji** *yiit-ee-ji* [DI]

S eld

yimbe *yim-be* [BE] S folk (pl). Kan reknast som pl av **nedfo**

yinoo *yin-oo* V symje

yitere *yit-e-re* [NDE] pl **gite** *git-e* [DE] S auga

yolnde *yol-nde* [NDE] pl **joldfe** *jol-de* [DE] S inngangen til ein **saare**; [metonymisk]

området framfor inngangen til ein **saare**

yonki *yon-ki* [KI] S sjel, "livspust"; liv

yoo INT godt! vel! greitt!; PRT (signaliserer overgang til eit nytt emne eller ein ny fase i ei

forteljning; mindre overgang enn **too**)

yoora *yoor-a* V vere tørr

yottoo *yott-oo* V nå fram, kome fram; [metaforisk] ha rett til

Yusufu (bibelsk personnamn) Josef; < ar. *Yuusuḫ*^f

Y

yakka *yakk-a* V tyggje; ete (dersom det som blir ete må tyggjast)

yama *yam-a* V spørje

yeewa *yeew-a* V sjå på lang avstand, leggje merke til på lang avstand

yeewnoo *yeewn-oo* V kalle; rope på

yiiyam *yiiy-am* [DAM] pl (gamaldags, litterært) **yiiyele** *yiiy-ee-le* [DE] / (vanleg)

yiiyamji *yiiy-am-ji* [DI] S blod

yummoo *yumm-oo* V reise seg

